

Thunderstorm & Lightning: Dos and Don'ts

If Outdoor - Dos and Don'ts

To avoid the exposure of lightning while outdoors, some tips to keep safe and reduce the risk are:

- Check the weather forecast before participating in outdoor activities. If the forecast calls for thunderstorms, postpone your trip or activity.
- When thunder roars, go indoors – means go to a safe shelter immediately to avoid metal structures and constructions with metal sheeting. Safe shelters include pukka home, pukka building, or hard top vehicles with the windows rolled up.
- Remember the **30/30 Lightning Safety Rule**: Go indoors if, after seeing lightning, you cannot count to 30 before hearing thunder. Stay indoors for 30 minutes after hearing the last clap of thunder.
- If you are caught outside with no safe shelter nearby, immediately get off elevated areas such as hills, mountain ridges, or peaks. Never use a cliff or rocky overhang for shelter.
- Immediately get out of and away from ponds, lakes, and other bodies of water. If working in an outdoor watery area (e.g. paddy transplantation), immediately move out of the field to a dry area (at least to the field border).
- Ideally, find a shelter in a low-lying area and make sure that the spot chosen is not likely to flood.
- Do not lie flat on the ground, as this will make a bigger target.
- If no shelter is available, immediately get into the **lightning crouch**: (Squat or sit in a tight ball, arms wrapped around your legs. Keep your feet together (touching), head lowered, ears covered, and eyes closed. This makes you as small a target as possible.

- Hair standing up on the back of your neck could indicate that lightning is imminent.
- Keep away from all utility lines and objects that conduct electricity (phone, power, metal fences, wind mills, etc.). Unplug any electronic equipment well before the storm arrives.
- Equip home with whole-house surge protectors to protect your appliances.
- DO NOT take shelter under trees and particularly under isolated tree, as these conduct electricity.
- Rubber-soled shoes and car tyres do not offer protection from lightning.
- Secure outdoor objects that could blow away or cause damage.
- If you have insulation like a foam pad or dry, metal-free bag of clothes, put it underneath you.
- If you are in a group during a thunderstorm, separate from each other. This will reduce the number of injuries if lightning strikes the ground.
- Continue to listen to a local radio and television stations for updated information or instructions, as access to roads or some parts of the community may be blocked.
- Help people who may require special assistance, such as infants, children and the elderly or those with access or functional needs.
- Stay away from downed power lines and report them immediately.
- Watch your animals closely. Keep them under your direct control.

If at home or Indoor

Even though shelters like your homes, offices, shopping centers, etc. considered as safe during a lightning storm, a person may still be at risk. Here are some tips to keep safe and reduce the risk are as follows:

- Look for darkening skies and increased wind.

- If you hear thunder, you are close enough to be struck by lightning. Remember the **30/30 Lightning Safety Rule**: Go indoors if, after seeing lightning, you cannot count to 30 before hearing thunder. Stay indoors for 30 minutes after hearing the last clap of thunder.
- Keep monitoring local media for updates and warning instructions by various modes of communication.
- Stay indoors and avoid travel if possible.
- Close windows and doors, close window blinds, shades or curtains. Secure objects outside your home (e.g. furniture, bins, etc.). Remove tree timber or any other debris that may cause a flying accident.
- Ensure that children and pet animals are inside.
- Unplug electrical/ electronic appliances like computers, laptops, game systems, washers, dryers, stoves, refrigerators, Television, air conditioners or anything connected to an electrical outlet, as the main power supply which may conduct a power surge during a lightning storm.
- Avoid taking a bath or a shower, wash dishes, or have any other contact with water and stay away from running water. This is because lightning can travel through a building's plumbing and metal pipes.
- Do not use electric / electronic appliances including corded phones and any metal wires or bars in concrete walls or flooring. However, it is safe to use cordless or cellular phones during a storm.
- Keep away from doors, windows, porches, and concrete floors, fireplaces, stoves, bathtubs, or any other electrical conductors during a thunderstorm.
- Avoid open structures / spaces such as porches, gazebos, sports arenas (such as golf courses, parks, and playgrounds), ponds, lakes, swimming pools, and beaches.
- Do not lie on concrete floors and do not lean against concrete walls.

If travelling - Dos and Don'ts

- Check the weather forecast before the outdoor activities. If the forecast warning for thunderstorms, postpone your travel or trip or activity for end of thunderstorm.
- During a thunderstorm, avoid open vehicles such as convertibles, motorcycles, and golf carts. Be sure to avoid open structures such as porches, gazebos, baseball dugouts, and sports arenas. And stay away from open spaces such as golf courses, parks, playgrounds, ponds, lakes, swimming pools, and beaches.
- Get off bicycles, motorcycles or farm vehicles that may attract lightning.
- If boating or swimming, get out of the water as quickly as possible and take shelter.
- When thunder roars, go indoors – means go to a safe shelter immediately to avoid metal structures and constructions with metal sheeting. Safe shelters include pukka home, pukka building, or hard top vehicles with the windows rolled up.
- If no shelter is available, immediately get into the **lightning crouch**: (Squat or sit in a tight ball, arms wrapped around your legs. Keep your feet together (touching), head lowered, ears covered, and eyes closed. This makes you as small a target as possible.
- During a storm, remain in your vehicle until help arrives or the storm has passed (the metal roof will provide protection if you are not touching metal inside); windows should be up; park away from trees and power lines.
- Move out of forested area (especially Pine forests) towards clear ground. There is possibility of start of forest fires due to lightning strike.

Lightning: First Aid treatment

First aid to lightning strike victims while waiting for professional medical attention can save their lives. It is safe to touch a lightning strike victim. If possible, give basic First Aid.

- Check to see if the victim is breathing and has a heartbeat. The best place to check for a pulse is the carotid artery which is found on your neck directly below your jaw.
- If the victim is not breathing, immediately begin mouth-to-mouth resuscitation. If the victim does not have a pulse, start cardiac compressions as well (CPR).
- Check victim who survives a strike to have any major broken bones that would cause paralysis or major bleeding complications unless the person suffered a fall or was thrown a long distance.
- Be aware of the continuing lightning danger to both the victim and rescuer. If the area where the victim is located is high risk, move the victim immediately to a safer location.
- People struck by lightning carry no electrical charge and can be handled safely.
- Check for broken bones, loss of hearing and eyesight.
- A victim of a lightning strike can suffer varying degrees of burn, shock, and sometimes blunt trauma. Check the impact point and where the electricity left the body for injury marks.
- Call helpline number 1078, and give directions to exact location and information about the strike victim(s). Take the person who is struck by lightning to a hospital.

Dos & Don'ts for Thunderstorm and Lightening in Agriculture

Dos

- In view of thunderstorm accompanied with gusty winds, provide mechanical support to orchards, staking in vegetables.
- If farmers are in the field and can't find any shelter, avoid the tallest object in the area. If only isolated trees are nearby, best protection is to crouch in the open.
- Keep animals away from open water, pond or river.
- Keep animals away from tractors and other metal farm equipment.
- Drain out excess water from standing crops.
- Cover the harvested produce (if in the field) with polythene sheet.

Don'ts

- Avoid contact with electrical equipment or cords.
- Keep away contact with anything metal - tractors, farm equipment and bicycles. As metal or other surfaces that conduct electricity.
- Don't allow your animals to congregate under trees. Watch your animals closely and try to keep them under your direct control.

Note: States may customize the contents of the Do's and Don'ts for their own use depending on their local experiences and best practices. Further action needs to be undertaken by respective State Governments.

ఉరుములు, మెరుపులు: చేయదగినవి మరియు చేయకూడనివి

ఆరుబయట ఉన్నప్పుడు:

చేయదగినవి మరియు చేయకూడనివి

- ఆరుబయట ఉన్నప్పుడు మెరుపులు రాకుండా ఉండటానికి, సురక్షితంగా ఉంచడానికి మరియు

ప్రమాదాన్ని తగ్గించడానికి కొన్ని చిట్కాలు:

- బహిరంగ కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనే ముందు వాతావరణ సూచనను తనిఖీ చేయండి. సూచన ఉరుములతో కూడిన వర్షం కురిస్తే, మీ పర్యటన లేదా కార్యచరణను వాయిదా వేయండి.
- ఉరుములు గర్జిస్తున్నప్పుడు, ఇంటి లోపలికి వెళ్లండి - అంటే మెటల్ షీటింగ్ తో లోహ నిర్మాణాలు మరియు నిర్మాణాలను నివారించడానికి వెంటనే సురక్షితమైన ఆశ్రయానికి వెళ్లండి. సురక్షితమైన ఆశ్రయాలలో పుక్కా హోమ్, పుక్కా భవనం లేదా కిటికీలతో చుట్టబడిన హార్డ్ టాప్ వాహనాలు ఉన్నాయి.
- 30/30 మెరుపు భద్రతా నియమాన్ని గుర్తుంచుకోండి: మెరుపు చూసిన తర్వాత, ఉరుము వినడానికి ముందు మీరు 30 కి లెక్కించలేరు. ఉరుము యొక్క చివరి చప్పట్లు విన్న తర్వాత 30 నిమిషాలు ఇంట్లో ఉండండి.
- మీరు సమీపంలో సురక్షితమైన ఆశ్రయం లేకుండా బయట పట్టుబడితే, వెంటనే కొండలు, పర్వత చీలికలు లేదా శిఖరాలు వంటి ఎత్తైన ప్రాంతాల నుండి బయటపడండి. ఆశ్రయం కోసం ఎప్పుడూ కొండ లేదా రాతి ఓవర్ హాంగ్ ను ఉపయోగించవద్దు.
- వెంటనే చెరువులు, సరస్సులు మరియు ఇతర నీటి వస్తువుల నుండి బయటపడండి. బహిరంగ నీటి ప్రదేశంలో (ఉదా. వరి మార్పిడి) పనిచేస్తుంటే, వెంటనే పొలం నుండి పొడి ప్రాంతానికి (కనీసం క్షేత్ర సరిహద్దుకు) వెళ్లండి.
- ఆదర్శవంతంగా, లోతట్టు ప్రాంతంలో ఒక ఆశ్రయాన్ని కనుగొని, ఎంచుకున్న ప్రదేశం వరదలకు అవకాశం లేదని నిర్ధారించుకోండి.
- నేలమీద చదునుగా ఉండకండి, ఎందుకంటే ఇది పెద్ద లక్ష్యాన్ని చేస్తుంది.
- ఆశ్రయం అందుబాటులో లేనట్లయితే, వెంటనే మెరుపు గుంటలోకి ప్రవేశించండి: (గట్టిగా బంతిలో కూర్చోండి లేదా కూర్చోండి, చేతులు మీ కాళ్ళకు చుట్టి ఉంటాయి. మీ పాదాలను కలిపి ఉంచండి (తాకడం), తల తగ్గించడం, చెవులు కప్పడం మరియు కళ్ళు మూసుకోవడం. ఇది మిమ్మల్ని చేస్తుంది సాధ్యమైనంత చిన్న లక్ష్యం.
- మీ మెడ వెనుక భాగంలో జుట్టు నిలబడి మెరుపు ఆసన్నమైందని సూచిస్తుంది.
- విద్యుత్తును (ఫోన్, పవర్, మెటల్ కంచెలు, విండ్ మిల్లులు మొదలైనవి) నిర్వహించే అన్ని యుటిలిటీ లైన్లు మరియు వస్తువులకు దూరంగా ఉండండి. తుఫాను రాకముందే ఏదైనా ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను అన్ ప్లగ్ చేయండి.
- మీ ఉపకరణాలను రక్షించడానికి ఇంటి మొత్తాన్ని ఉప్పొంగే రక్షకులతో ఇంటిని సిద్ధం చేయండి.
- చెట్ల కింద మరియు ముఖ్యంగా వివిక్త చెట్లు క్రింద ఆశ్రయం పొందవద్దు, ఎందుకంటే ఇవి విద్యుత్తును నిర్వహిస్తాయి.
- రబ్బరు-సోల్డ్ బూట్లు మరియు కారు టైర్లు మెరుపు నుండి రక్షణను ఇవ్వవు.
- చెదరగిపోతే లేదా నష్టాన్ని కలిగించే బహిరంగ వస్తువులను సురక్షితంగా ఉంచండి.
- మీకు ఫోమ్ ప్యాడ్ లేదా పొడి, లోహ రహిత బట్టల వంటి ఇన్సులేషన్ ఉంటే, దాన్ని మీ క్రింద ఉంచండి.

- మీరు ఉరుములతో కూడిన సమూహంలో ఉంటే, ఒకదానికొకటి వేరు. మెరుపు భూమిపైకి వస్తే ఇది గాయాల సంఖ్యను తగ్గిస్తుంది.
- రోడ్లు లేదా సమాజంలోని కొన్ని ప్రాంతాలకు ప్రాప్యత నిరోధించబడినందున, నవీకరించబడిన సమాచారం లేదా సూచనల కోసం స్థానిక రేడియో మరియు టెలివిజన్ స్టేషన్లను వినడం కొనసాగించండి.
- శిశువులు, పిల్లలు మరియు వృద్ధులు లేదా ప్రాప్యత లేదా క్రియాత్మక అవసరాలు ఉన్నవారికి ప్రత్యేక సహాయం అవసరమయ్యే వ్యక్తులకు సహాయం చేయండి.
- కూలిపోయిన విద్యుత్ లైన్ల నుండి దూరంగా ఉండండి మరియు వాటిని వెంటనే నివేదించండి.
- మీ జంతువులను దగ్గరగా చూడండి. వాటిని మీ ప్రత్యక్ష నియంత్రణలో ఉంచండి.

ఇంట్లో లేదా ఇండోర్లో ఉంటే

మెరుపు తుఫాను సమయంలో మీ ఇళ్ళు, కార్యాలయాలు, షాపింగ్ కేంద్రాలు మొదలైనవి సురక్షితమైనవిగా పరిగణించబడుతున్నప్పటికీ, ఒక వ్యక్తి ఇంకా ప్రమాదంలో పడవచ్చు. సురక్షితంగా ఉంచడానికి మరియు ప్రమాదాన్ని తగ్గించడానికి ఇక్కడ కొన్ని చిట్కాలు ఉన్నాయి:

చీకటి ఆకాశం మరియు పెరిగిన గాలి కోసం చూడండి.

మీరు ఉరుము వినబట్టయితే, మీరు మెరుపులతో కొట్టేంత దగ్గరగా ఉన్నారు. 30/30 మెరుపు భద్రతా నియమాన్ని గుర్తుంచుకోండి: మెరుపు చూసిన తర్వాత, ఉరుము వినడానికి ముందు మీరు 30 కి లెక్కించలేరు. ఉరుము యొక్క చివరి చప్పట్లు వినడం తర్వాత 30 నిమిషాలు ఇంట్లో ఉండండి.

వివిధ రకాల కమ్యూనికేషన్ల ద్వారా నవీకరణలు మరియు హెచ్చరిక సూచనల కోసం స్థానిక మీడియాను పర్యవేక్షించండి.

ఇంటి లోపల ఉండండి మరియు వీలైతే ప్రయాణానికి దూరంగా ఉండండి.

విండోస్ మరియు తలుపులు, విండో బ్లైండ్స్, షేడ్స్ లేదా కర్టెన్లను మూసివేయండి. మీ ఇంటి వెలుపల సురక్షితమైన వస్తువులు (ఉదా. ఫర్నిచర్, డబ్బాలు మొదలైనవి). ఎగిరే ప్రమాదానికి కారణమయ్యే చెట్ల కలప లేదా ఇతర శిథిలాలను తొలగించండి.

పిల్లలు మరియు పెంపుడు జంతువులు లోపల ఉన్నాయని నిర్ధారించుకోండి.

కంప్యూటర్లు, ల్యాప్టాప్లు, గేమ్ సిస్టమ్స్, దుస్తులను ఉతికే యంత్రాలు, డ్రైయర్లు, స్టవ్లు, రిఫ్రిజిరేటర్లు, టెలివిజన్, ఎయిర్ కండిషనర్లు లేదా ఎలక్ట్రికల్ అవుట్లెట్లకు అనుసంధానించబడిన ఏదైనా ఎలక్ట్రికల్ / ఎలక్ట్రానిక్ ఉపకరణాలను అన్ప్లగ్ చేయండి, మెరుపు తుఫాను సమయంలో విద్యుత్ ఉపయోగం నిర్వహించే ప్రధాన విద్యుత్ సరఫరా.

స్నానం లేదా స్నానం చేయడం మానుకోండి, వంటలు కడగడం లేదా నీటితో మరేదైనా సంబంధం కలిగి ఉండండి మరియు నీటితో దూరంగా ఉండండి. భవనం యొక్క ప్లంబింగ్ మరియు మెటల్ పైపుల ద్వారా మెరుపు ప్రయాణించగలదు.

కార్డెడ్ ఫోన్లు మరియు కాంక్రీట్ గోడలు లేదా ఫ్లోరింగ్లో ఏదైనా మెటల్ వైర్లు లేదా బార్లతో సహా విద్యుత్ / ఎలక్ట్రానిక్ ఉపకరణాలను ఉపయోగించవద్దు. అయితే, తుఫాను సమయంలో కార్డెస్ లేదా సెల్యులార్ ఫోన్లను ఉపయోగించడం సురక్షితం.

తలుపులు, కిటికీలు, పోర్లు మరియు కాంక్రీట్ అంతస్తులు, నిప్పు గూళ్లు, పొయ్యిలు, స్నానపు తొట్టెలు లేదా ఇతర విద్యుత్ కండక్టర్ల నుండి ఉరుములతో కూడిన సమయంలో దూరంగా ఉండండి.

పోర్లు, గెజిబోలు, క్రీడా రంగాలు (గోల్ఫ్ కోర్సులు, పార్కులు మరియు ఆట స్థలాలు వంటివి), చెరువులు, సరస్సులు, ఈత కొలనులు మరియు బీచ్లు వంటి బహిరంగ నిర్మాణాలు / ప్రదేశాలను నివారించండి.

కాంక్రీట్ అంతస్తులలో పడుకోకండి మరియు కాంక్రీట్ గోడలపై మొగ్గు చూపవద్దు.

ప్రయాణిస్తుంటే - చేయవల్సినవి మరియు చేయకూడనివి

- బహిరంగ కార్యకలాపాలకు ముందు వాతావరణ సూచనను తనిఖీ చేయండి. ఉరుములతో కూడిన హెచ్చరిక ఉంటే, ఉరుములతో కూడిన ముగింపు కోసం మీ ప్రయాణం లేదా యాత్ర లేదా కార్యచరణను వాయిదా వేయండి.
- ఉరుములతో కూడిన సమయంలో, కన్వర్జిబుల్స్, మోటారు సైకిళ్లు మరియు గోల్ఫ్ బండ్లు వంటి బహిరంగ వాహనాలను నివారించండి. పోర్లు, గెజిబోస్, బేస్ బాల్ డగౌట్స్ మరియు స్పోర్ట్స్ ఆరేనాస్ వంటి బహిరంగ నిర్మాణాలను నివారించండి. మరియు గోల్ఫ్ కోర్సులు, ఉద్యానవనాలు, ఆట స్థలాలు, చెరువులు, సరస్సులు, ఈత కొలనులు మరియు బీచ్లు వంటి బహిరంగ ప్రదేశాలకు దూరంగా ఉండండి.
- మెరుపులను ఆకర్షించే సైకిళ్లు, మోటారు సైకిళ్లు లేదా వ్యవసాయ వాహనాల నుండి బయటపడండి.

- బోటింగ్ లేదా ఈత ఉంటే, వీలైనంత త్వరగా నీటి నుండి బయటపడి ఆశ్రయం పొందండి.
- ఉరుములు గర్జిస్తున్నప్పుడు, ఇంటి లోపలికి వెళ్లండి - అంటే మెటల్ షీటింగ్తో లోహ నిర్మాణాలు మరియు నిర్మాణాలను నివారించడానికి వెంటనే సురక్షితమైన ఆశ్రయానికి వెళ్లండి. సురక్షితమైన ఆశ్రయాలలో పుక్కా మోమ్, పుక్కా భవనం లేదా కిటికీలతో చుట్టబడిన హార్డ్ టాప్ వాహనాలు ఉన్నాయి.
- ఆశ్రయం అందుబాటులో లేనట్లయితే, వెంటనే మెరుపు గుంటలోకి ప్రవేశించండి: (గట్టిగా బంతిలో కూర్చోండి లేదా కూర్చోండి, చేతులు మీ కాళ్ళకు చుట్టి ఉంటాయి. మీ పాదాలను కలిపి ఉంచండి (తాకడం), తల తగ్గించడం, చెవులు కప్పడం మరియు కళ్ళు మూసుకోవడం. ఇది మిమ్మల్ని చేస్తుంది సాధ్యమైనంత చిన్న లక్ష్యం.
- తుఫాను సమయంలో, సహాయం వచ్చే వరకు లేదా తుఫాను గడిచే వరకు మీ వాహనంలో ఉండండి (మీరు లోహాన్ని తాకకపోతే లోహపు పైకప్పు రక్షణ కల్గిస్తుంది); కిటికీలు పైకి ఉండాలి; చెట్లు మరియు విద్యుత్ లైన్ల నుండి దూరంగా ఉండండి.
- అటవీ ప్రాంతం నుండి (ముఖ్యంగా పైన్ అడవులు) స్పష్టమైన భూమి వైపుకు వెళ్లండి. మెరుపు సమ్మె కారణంగా అటవీ మంటలు ప్రారంభమయ్యే అవకాశం ఉంది.

మెరుపు: ప్రథమ చికిత్స చికిత్స

- వృత్తిపరమైన వైద్య సహాయం కోసం ఎదురుచూస్తున్నప్పుడు మెరుపు సమ్మె బాధితులకు ప్రథమ చికిత్స వారి ప్రాణాలను కాపాడుతుంది. మెరుపు సమ్మె బాధితుడిని తాకడం సురక్షితం. వీలైతే, ప్రాథమిక ప్రథమ చికిత్స ఇవ్వండి.
- బాధితుడు ఊపిరి పిరి పీల్చుకుంటున్నాడా మరియు హృదయ స్పందన ఉందో లేదో తనిఖీ చేయండి. పల్స్ కోసం తనిఖీ చేయడానికి ఉత్తమమైన ప్రదేశం కరోటిడ్ ధమని, ఇది మీ మెడపై నేరుగా మీ దవడ క్రింద కనిపిస్తుంది.
- బాధితుడు ఊపిరి పిరి తీసుకోకపోతే, వెంటనే నోటి నుండి నోటికి పునరుజ్జీవం ప్రారంభించండి. బాధితుడికి పల్స్ లేకపోతే, కార్డియాక్ కంప్రెషన్లను కూడా ప్రారంభించండి (సిపిఆర్).
- పతనానికి గురైన లేదా ఎక్కువ దూరం విసిరితే తప్ప పక్షవాతం లేదా పెద్ద రక్తస్రావం సమస్యలకు కారణమయ్యే పెద్ద విరిగిన ఎముకలు ఉన్నాయని సమ్మె నుండి బయటపడిన బాధితుడిని తనిఖీ చేయండి.
- బాధితుడు మరియు రక్తకుడు రెండింటికీ కొనసాగుతున్న మెరుపు ప్రమాదం గురించి తెలుసుకోండి. బాధితుడు ఉన్న ప్రాంతం అధిక ప్రమాదం ఉంటే, బాధితుడిని వెంటనే సురక్షితమైన ప్రదేశానికి తరలించండి.

- మెరుపుతో బాధపడుతున్న వ్యక్తులు విద్యుత్ ఛార్జీని కలిగి ఉండరు మరియు సురక్షితంగా నిర్వహించగలరు.
- విరిగిన ఎముకలు, వినికీడి లోపం మరియు కంటి చూపు కోసం తనిఖీ చేయండి.
- మెరుపు సమ్మెకు గురైన బాధితుడు వివిధ రకాల బర్న్, షాక్ మరియు కొన్నిసార్లు మొద్దుబారిన గాయాలతో బాధపడవచ్చు. ఇంపాక్ట్ పాయింట్‌ను తనిఖీ చేయండి మరియు గాయం గుర్తుల కోసం విద్యుత్తు శరీరాన్ని ఎక్కడ వదిలివేసింది.

వ్యవసాయం చేస్తున్నప్పుడు పొలంలో లో ఉరుములు, మెరుపులు వస్తే చేయవలసినవి :

- హెల్ప్‌లైన్ నంబర్ 1078 కు కాల్ చేయండి మరియు సమ్మె బాధితుడు (ల) గురించి ఖచ్చితమైన స్థానం మరియు సమాచారానికి సూచనలు ఇవ్వండి. మెరుపుతో కొట్టిన వ్యక్తిని ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లండి
- గాలులతో కూడిన ఉరుములతో కూడిన ఉరుములతో, పండ్ల తోటలకు యాంత్రిక సహాయాన్ని అందించండి, కూరగాయలలో దొరుకుతుంది.
- రైతులు పొలంలో ఉంటే మరియు ఎటువంటి ఆశ్రయం కనుగొనలేకపోతే, ఈ ప్రాంతంలోని ఎత్తైన వస్తువును నివారించండి. వివిక్త చెట్లు మాత్రమే సమీపంలో ఉంటే, బహిరంగ ప్రదేశంలో వంగడం ఉత్తమ రక్షణ.
- జంతువులను బహిరంగ నీరు, చెరువు లేదా నది నుండి దూరంగా ఉంచండి.
- జంతువులను ట్రాక్టర్లు మరియు ఇతర లోహ వ్యవసాయ పరికరాల నుండి దూరంగా ఉంచండి.
- పంటల నుండి అదనపు నీటిని తీసివేయండి.
- పండించిన ఉత్పత్తులను (పొలంలో ఉంటే) పాలిథిన్ పీట్లో కప్పండి.

చేయకూడనివి

విద్యుత్ పరికరాలు లేదా త్రాడులతో సంబంధాన్ని నివారించండి.

ట్రాక్టర్లు, వ్యవసాయ పరికరాలు మరియు సైకిళ్ళు - ఏదైనా లోహంతో సంబంధాన్ని దూరంగా ఉంచండి. విద్యుత్తును నిర్వహించే లోహం లేదా ఇతర ఉపరితలాలుగా.

మీ జంతువులను చెట్ల క్రింద కలపడానికి అనుమతించవద్దు. మీ జంతువులను దగ్గరగా చూడండి మరియు వాటిని మీ ప్రత్యక్ష నియంత్రణలో ఉంచడానికి ప్రయత్నించండి.

గమనిక: రాష్ట్రాలు వారి స్థానిక అనుభవాలు మరియు ఉత్తమ అభ్యాసాలను బట్టి వారి స్వంత ఉపయోగం కోసం చేయవలసినవి మరియు చేయకూడని విషయాలను అనుకూలీకరించవచ్చు. తదుపరి చర్యలను ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేపట్టాల్సిన అవసరం ఉంది.